

[Steen Folke.]

rådets mening om sagen, men landsrådets reelle muligheder for at tage stilling har altid været stærkt afhængig af den danske stats eksperter. Det er den danske stats eksperter, embedsmænd osv., der har siddet inde med hele den sagkyndige viden, og jeg mener, at det grønlandske landsråd altså på den måde i betydeligt omfang reelt har været sat ud af stand til at gå ind i en egentlig dialog med den overmægtige danske stat.

Det, som ligger i denne sag med oliekoncessionerne, er altså, at man nu vil give grønt lys for en række multinationale olie-selskaber, som skal have lejlighed til at søge efter olie og udvinde olie i Grønland. Der har allerede, så vidt jeg ved, foregået seismiske undersøgelser med henblik på olieeftersøgning i en del år, vistnok siden 1969, forestået af netop en række multinationale selskaber. Ganske vist er den danske stat vistnok blevet holdt løbende underrettet om resultaterne af disse undersøgelser, men det siger sig selv, at når de foregår i de multinationale selskabers regie, så er det disse selskaber, der bestemmer, hvilke oplysninger der skal gives videre til den danske stat.

Jeg mener, at en udlodning af oliekoncessioner på nuværende tidspunkt vil få meget alvorlige og langvarige følger for Grønland. Det har en lang række forskellige aspekter, dels er der de økonomiske aspekter ved sagen, dels er der jo ingen tvivl om, at det er ganske store beløb, der vil kunne tjenes i forbindelse med en eventuel olieudvinding i Grønland. Der vil altså blive tale om, at der vil blive bortført store profitter fra Grønland til forskellige multinationale selskaber, canadiske og amerikanske, sågar med dansk islæt, og forskellige andre.

Der vil derudover blive tale om en række miljømæssige konsekvenser, hvor jeg ikke føler mig overbevist om, at de foranstaltninger, der træffes, er tilstrækkelige til at sikre det grønlandske miljø. Der er bl. a. også spørgsmålet om, hvordan og hvor godt olieudvinding og fiskeri går hånd i hånd; det er jo ikke ukendt, at det grønlandske fiskeri spiller en stor rolle for den grønlandske befolkning.

Endelig er der de sociale konsekvenser af den udvikling, som man nu lægger op til med etablering af disse multinationale selskaber og anden form for minedrift og

olieudvinding i Grønland. Jeg mener, at man sådan set har fået illustreret problemerne ved alle disse ting igennem minedriften i Marmorilik. Man har set de økonomiske muligheder, der ligger i den slags projekter, hvor det jo viste sig efter det første års minedrift i Marmorilik, at Greenex kunne hjemføre et overskud på 76 mill. kr. og det vel at mærke, så vidt jeg har forstået, et selskab med en egenkapital på 150 mill. kr., altså det dobbelte af det, som selskabet fik i overskud det første år. Det må jo siges at være et ganske pænt resultat, selv vurderet efter sådan normale forretningsmæssige principper.

Derudover har man også i Marmorilik set problemerne med forurening. Der vælter affaldsspildevand ud i fjorden, og det er vel at mærke ikke nogen uskadelig forurening, der er tale om, men bl. a. forurening med tungmetaller i stor mængde. Så vidt jeg ved, er der foregået undersøgelser af denne forurening, men så vidt jeg ved, er disse undersøgelser ikke blevet offentliggjort. Hvis de er det, vil jeg gerne korrigeres. Hvis det er rigtigt, at de ikke er offentliggjort, så vil jeg egentlig godt spørge om, hvordan og hvornår man kan få adgang til disse undersøgelses resultater.

Endelig har udviklingen omkring Greenexforetagendet i Marmorilik også vist de sociale konsekvenser af den form for såkaldt udvikling af Grønland, der også her lægges op til. Jeg tænker på, at man udefra har indført den arbejdskraft, som skulle forestå minedriften, danskere, canadiere, og hvem det ellers er, man har indført til at foretage det fornødne, og den rolle, der tildeles grønlænderne, er en rolle som sådan gående til hånde, som opvartende, og hvad ved jeg. Det er i øvrigt i bedste overensstemmelse med den rolle, som grønlænderne i forbindelse hermed også er tildelt i den perspektivplan for Grønland, der kom for nogle år siden. Heri gøres der opmærksom på, at det er meget begrænset, hvilken beskæftigelse der kan skabes for grønlændere i forbindelse med en udvikling af minedriften, men man gør så opmærksom på, at der bliver en form for sekundær beskæftigelse inden for serviceerhvervene.

Her har vi det igen, den grønlandske befolkning som tjenere og opvartere af dem, danskere og andre, der kommer udefra. Det